

بررسی ارتباط سبک دلبستگی و سبک هویت با اختلال شخصیت مرزی در دانش آموزان دبیرستانی

مظفر غفاری^{۱*}، دکتر اکبر رضایی^۱

۱) گروه روان شناسی، دانشگاه پیام نور تهران

تاریخ دریافت: ۹۰/۱۱/۲۹

تاریخ پذیرش: ۹۱/۷/۱۹

چکیده

مقدمه: اختلال شخصیت مرزی تحت تاثیر ابعاد متعدد شخصیتی و شناختی قرار دارد. این پژوهش در پی دستیابی به ارتباط سبک های دلبستگی و سبک های هویت با اختلال شخصیت مرزی در دانش آموزان می باشد.

مواد و روش ها: نمونه آماری این تحقیق شامل ۲۰۰ نفر از دانش آموزان مقطع نظری استان آذربایجان شرقی در سال تحصیلی ۹۰-۸۹ بودند که با استفاده از جدول آماده سازمان بهداشت جهانی انتخاب شدند. روش نمونه گیری در این مطالعه به صورت خوشه ای بوده است. برای گردآوری داده ها از پرسش نامه اختلال شخصیت مرزی کلاریچ و بروکس، پرسش نامه سبک دلبستگی بزرگسالان کولینز و رید و آزمون سبک های هویت برزونسکی استفاده شد. سپس داده ها با استفاده از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته های پژوهش: یافته های به دست آمده نشان می دهد بین اختلال شخصیت مرزی با سبک هویت هنجاری ($r=-0.234$) و سبک هویت تعهد ($r=-0.302$) همبستگی منفی و با سبک هویت سردرگمی ($r=0.197$)، سبک دلبستگی نایمن ($r=0.257$) و سبک دلبستگی نایمن اجتنابی ($r=0.303$) همبستگی مثبت و معنی داری وجود دارد. ($P<0.05$) نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه استاندارد نشان داد که متغیرهای سبک هویت تعهد، هنجاری و سردرگمی و نیز سبک دلبستگی نایمن و نایمن اجتنابی در دانش آموزان قوی ترین متغیرها برای پیش بینی اختلال شخصیت مرزی می باشند.

بحث و نتیجه گیری: بر اساس یافته های پژوهش اختلال شخصیت مرزی عبارت است از الگوی ناسازگارانه و با دوام تجربه درونی و رفتار بیرونی که به زمان نوجوانی یا جوانی بر می گردد و با سبک دلبستگی نایمن و نایمن اجتنابی و هم چنین با سبک هویت سردرگمی رابطه مستقیم دارد.

واژه های کلیدی: سبک دلبستگی، سبک هویت، اختلال شخصیت مرزی

* نویسنده مسئول: گروه روان شناسی، دانشگاه پیام نور تهران

مقدمه

اختلال شخصیت مرزی در دوره جوانی یا اوایل بزرگسالی شروع می شود. این افراد معمولاً رفتارهایی نظیر آسیب به خود، ایجاد خراشیدگی و بریدگی عضو، خودکشی، به هم زدن دوستی و استفاده از داروهای مختلف، احساس ملال دائم، اختلال رفتاری مثل بی پروایی یا دزدی، خلق های متغیر، خشم ناگهانی و شدید و بی اطمینانی درباره هویت جنسی از خود نشان می دهند. هم چنین ولخرجی، سوء مصرف مواد و رانندگی دیوانه وار از علائم دیگر این اختلال شخصیت هستند. باید توجه داشت که بیماری های جسمی می توانند موجب تشدید علائم شوند، (۱). حدود ۲ درصد از کل جمعیت به این حالت مبتلا هستند، (۲). علت این اختلال به درستی مشخص نشده، اما نتایج تحقیقات نشان می دهد بین سبک دلبستگی و اختلال شخصیت مرزی، رابطه وجود دارد. سبک دلبستگی یکی از مهم ترین عوامل در تعاملات بین فردی است که در دوران کودکی فرد شکل می گیرد و با توجه به محیطی که در آن تحول یافته است، در سنین بعدی ادامه می یابد، (۳). شیوه های مختلف کنش متقابل بین کودک و مراقب هایش باعث شکل گیری سه سبک دلبستگی ایمن، نایمن اجتنابی و نایمن اضطرابی می شود، (۴). افراد دلبسته ایمن نسبت به دنیا و دیگران اعتماد دارند و تمایل به ایجاد ارتباط صمیمانه و مثبت با دیگران دارند، (۵). افراد نایمن اجتنابی به دلیل ترس از طرد شدن از سوی دیگران از ایجاد روابط صمیمانه با دیگران اجتناب می کنند، (۶). افراد نایمن اجتنابی-دوسوگرا در روابط عاطفی خود با دیگران انحصار طلب و وابسته اند، دائم نگران طرد شدن و رها شدن از سوی دیگرانند و توسط وابستگی شدید به دیگران سعی در کاهش اضطراب جدایی خود دارند، (۷). مطالعه نیکل و همکاران در سال (۲۰۰۲) نشان داد که بین سبک دلبستگی نایمن دوسوگرا و سازمان نیافته و اختلال شخصیت مرزی در آزمودنی های غیر بالینی رابطه مثبت وجود دارد، (۸). آرونسون و همکاران در سال ۲۰۰۶ مطالعه ای روی آزمودنی ها بالینی انجام دادند. نتایج نشان داد که بین اختلال شخصیت مرزی و سبک دلبستگی نایمن دوسوگرا رابطه معنی دار وجود

دارد، (۹). سکوت و همکاران در سال (۲۰۰۹) نشان دادند که سبک دلبستگی سازمان نیافته یکی از متغیرهای پیش بین اختلال شخصیت مرزی می باشد، (۱۰). بین سبک دلبستگی نایمن دوسوگرا و سازمان نیافته با ویژگی های اختلال شخصیت مرزی در آزمودنی های غیربالینی رابطه معنی دار وجود دارد، (۱۱، ۱۲). سبک دلبستگی نایمن دوسوگرا و سازمان نیافته در افراد دارای اختلال شخصیت مرزی بیشتر از سایر گروه ها می باشد، (۱۳). افراد دارای اختلال شخصیت مرزی توسط اطرافیان (معلم، والدین و دوستان) از نظر سبک دلبستگی بیشتر به صورت سازمان نیافته ارزیابی شدند، (۱۴). با این که مطالعه نیکل و همکاران در سال ۲۰۰۲ و میر و همکاران در سال ۲۰۰۱ رابطه سبک دلبستگی نایمن اجتنابی را با ویژگی های اختلال شخصیت مرزی معنی دار گزارش ندادند، (۱۵، ۱۶)، اما مطالعه اورلینقز-بون تکوی و همکاران در سال ۲۰۰۳ رابطه سبک دلبستگی نایمن دوسوگرا و اجتنابی را با اختلال شخصیت مرزی مثبت و معنی دار ارزیابی کردند، (۱۷).

از دیگر ویژگی های روان شناختی که با صفات مرزی رابطه دارد سبک هویت می باشد. اریکسون، به نقل از وایت و همکاران (۱۹۹۸) هویت را مفهوم سازمان یافته ای از «خود» می داند و از ارزش ها، باورها و اهدافی که فرد بدان پایبند است، تشکیل شده است، (۱۸). هم چنین ماریسا به نقل از سامانی و فولاد چنگ در سال ۱۳۸۵ هویت را به عنوان نوعی خود درونی شده و سازمان یافته می داند که مشتمل بر نظام باورها، آرزوها، ارزش ها، عقاید و تجارب است، (۱۹). در راستای تعاریف متفاوت از هویت، برزونسکی یک دیدگاه شناختی-اجتماعی را ارائه داد که تفاوت فرایندهایی را که افراد در وضعیت های مختلف برای تصمیم گیری، حل مسئله و کشف اطلاعات از آن استفاده می کنند، روشن می نماید. او بر این اساس سه جهت گیری فرایند نگر یا سه سبک هویت اطلاعاتی، هنجاری و اجتنابی را معرفی می نماید، (۲۰). افراد دارای سبک هویت اطلاعاتی در مورد مشاهدات خود شکاک هستند و تمایل دارند که قضاوت در مورد

شخصیت مرزی دانش آموزان از روش پژوهش همبستگی (همبستگی از نوع تحلیل رگرسیون) استفاده شده است. جامعه آماری مورد نظر در این پژوهش دانش آموزان مقطع دبیرستان استان آذربایجان شرقی در سال تحصیلی ۹۰-۱۳۸۹ بودند که در محدوده سنی ۱۴ الی ۱۸ سال قرار داشتند. نمونه آماری پژوهش حاضر با توجه به طرح پژوهش و تعداد متغیرها شامل ۲۰۰ نفر از دانش آموزان مقطع دبیرستان استان آذربایجان شرقی بودند که به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند. روش کار به این صورت بود که ابتدا از مجموع ۵۹ بخش و شهرستان استان آذربایجان شرقی، ۷ بخش و شهرستان به صورت تصادفی انتخاب شدند. سپس از بین هر کدام از شهرهای انتخاب شده، ۲ دبیرستان (۱ دبیرستان دخترانه و ۱ دبیرستان پسرانه) به صورت تصادفی انتخاب شدند. محقق در وقت کلاس های درسی که از قبل انتخاب شده بودند، بین دانش آموزان حاضر شده، بعد از جلب نظر و توجیه آنان اقدام به توزیع و جمع آوری پرسش نامه ها در همان زمان و مکان نمود. برای تعیین حجم نمونه از جدول آماده سازمان بهداشت جهانی (WHO) استفاده شد که در آن $P=0.15$ ، $z=0.95$ و $d=0.5$ در نظر گرفته شد.

برای جمع آوری اطلاعات از آزمون صفات مرزی کلاریج و بروکس، پرسش نامه دلبستگی بازنگری شده، مقیاس کولینز و رید و پرسش نامه سبک های هویت برزونسکی استفاده شد.

آزمون اختلال شخصیت مرزی: این پرسش نامه توسط کلاریج و بروکس در دانشگاه آکسفورد ساخته شد، (۲۵)، و توسط راولینگز، کلاریج و فریمن مورد تجدید نظر قرار گرفت، (۲۶). محمد زاده و همکاران با استفاده از نسخه ویرایش شده این آزمون با انطباق آن با ملاک های DSM-IV-TR علاوه بر ۱۸ ماده اولیه، ۶ ماده دیگر نیز برای پوشش دادن ملاک های تشخیصی این اختلال به آن افزودند. بنا بر این مقیاس مذکور ۲۴ ماده است که به صورت بلی - خیر پاسخ داده می شود. پاسخ بلی نمره یک و پاسخ خیر نمره صفر می گیرد. راولینگز و همکاران ضریب آلفای ۰/۸۰ را برای پایایی این مقیاس گزارش دادند. روایی هم زمان

رویدادهای اطراف خود را به تعویق بیندازند تا زمانی که بتوانند اطلاعات را ارزیابی و پردازش کنند. سبک هویت اطلاعاتی به طور مستقیم با انعکاس خود، تمرکز بر مسئله، سبک معرفت شناسی خردگرایانه، نیاز زیاد به شناخت، تصمیم گیری بر اساس نقشه، هوشیاری و پذیرا بودن برای تجربه ارتباط دارد. افراد دارای هویت هنجاری به دلیل تبعیت از انتظارات و دیدگاه های افراد مهم زندگی خود، با تعارضات هویت روبرو می شوند. این افراد بسیار دفاعی هستند، تحمل پائینی نسبت به ابهام و نیاز زیادی به ساختار دارند. افراد دارای سبک هویت اجتنابی مشکلات شخصی را به تعویق می اندازند و تمایلی برای مواجه شدن با تعارضات و مشکلات ندارند. رفتار و تصمیم های آن ها نیز تحت تاثیر موقعیت است. این نوع سبک هویت با سطح پایین خودآگاهی، هوشیاری و ماندگاری شناختی و با سطح بالای راهبردهای تصمیم گیری و شناختی ناکارآمد رابطه مستقیم دارد، (۲۱). پژوهش جورجینسن در سال ۲۰۰۹ نشان داد که علائم اختلال شخصیت مرزی در افراد دارای سبک هویت اجتنابی بیشتر از سایر گروه ها می باشد، (۲۲). یکی از ویژگی های افراد دارای سبک هویت اجتنابی، اختلال شخصیت مرزی می باشد، (۲۳). میزان نشانه های اختلال هویت در افراد دارای صفات مرزی بیشتر از افراد سالم است، (۲۴). سوالی که در این پژوهش مطرح بود عبارت بود از این که «آیا بین سبک های دلبستگی و سبک های هویت با اختلال شخصیت مرزی دانش آموزان رابطه وجود دارد یا نه». برای رسیدن به هدف مذکور فرضیه های زیر پیش بینی شدند:

- بین سبک های دلبستگی با اختلال شخصیت مرزی دانش آموزان رابطه وجود دارد.

- بین سبک های هویت با اختلال شخصیت مرزی دانش آموزان رابطه وجود دارد.

- سبک های دلبستگی و سبک های هویت در پیش بینی اختلال شخصیت مرزی سهم دارند.

مواد و روش ها

در این مطالعه مقطعی که به شیوه توصیفی تحلیلی انجام شده، برای بررسی سهم متغیرهای سبک دلبستگی و سبک هویت در پیش بینی اختلال

این مقیاس با مقیاس های روان آزردهی و روان گستگی پرسش نامه شخصیتی آیزنک به ترتیب ۰/۶۴ و ۰/۴۴ گزارش شده است، (۲۶). در ایران محمدزاده و همکاران ضریب اعتبار بازآزمایی کل مقیاس را ۰/۸۴ و خرده مقیاس های ناامیدی، تکانش‌گری و علایم تجزیه ای پارانوئیدی وابسته به استرس را به ترتیب ۰/۵۳، ۰/۷۲ و ۰/۵۰ گزارش کرده اند. هم چنین این پژوهشگران ضریب آلفای کل مقیاس را ۰/۷۷ و برای خرده مقیاس های ناامیدی، تکانش‌گری و علایم تجزیه ای و پارانوئیدی وابسته به استرس به ترتیب ۰/۶۴، ۰/۵۸ و ۰/۵۷ گزارش نموده اند. (۲۷)

پرسش نامه دلبستگی بازنگری شده کولینز و رید: شامل خودارزیابی از مهارت های ایجاد ارتباط و شیوه شکل دهی به دلبستگی های نزدیک می باشد. این مقیاس مشتمل بر ۳ ماده است، که توسط علامت گذاری روی یک مقیاس ۵ درجه ای لیکرت برای هر ماده سنجیده می شود. کولینز و رید نشان دادند که زیرمقیاس های نزدیک بودن (C)، وابستگی (D) و اضطراب (A) در فاصله زمانی ۲ و ۸ ماه پایدار ماندند. هم چنین میزان آلفای کرونباخ را برای زیرمقیاس های C, D, A در نمونه ای از دانشجویان به ترتیب ۰/۸۵، ۰/۷۸، ۰/۸۱ گزارش دادند، (۲۸). از سوی دیگر در ایران، پاکدامن (۱۳۸۰) با استفاده از آزمون مجدد به فاصله زمانی یک ماه نشان داد که این آزمون در سطح ۰/۹۵ قابل اعتماد است. (۲۸)

پرسش نامه سبک های هویت: این پرسش نامه اولین بار توسط برزونسکی (۱۹۸۹) برای اندازه گیری فرایندهای شناختی-اجتماعی که نوجوانان در برخورد با مسائل مربوط به هویت از آن استفاده می کنند،

طراحی شد، (۲۹). این پرسش نامه سه سبک هویتی شامل اطلاعاتی، هنجاری و سردرگم-اجتنابی را مورد ارزیابی قرار می دهد و شامل ۴۰ سوال پنج گزینه ای می باشد. فارسی نژاد در سال ۱۳۸۳ آلفای کرونباخ ۰/۷۷ را برای سبک هویت اطلاعاتی ۰/۶۰ را برای سبک هویت هنجاری ۰/۶۶ را برای سبک هویت سردرگم-اجتنابی و ۰/۶۸ را برای تعهد هویت گزارش داد، (۳۰). برزونسکی (۱۹۹۲) آلفای کرونباخ ۰/۶۲ را برای سبک هویت اطلاعاتی و ۰/۶۶ را برای سبک هویت هنجاری و ۰/۷۳ را برای سبک هویت سردرگم-اجتنابی گزارش کرده است، (۳۱). در این پژوهش داده ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه استاندارد از طریق برنامه نرم افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته های پژوهش

نمونه آماری مطالعه حاضر شامل ۱۲۰ نفر دانش آموز دختر با میانگین سنی ۱۶ سال و ۸۰ نفر دانش آموز پسر با میانگین سنی ۱۶/۵ سال بودند که در دامنه سنی ۱۴ الی ۱۸ سال قرار داشتند. میانگین و انحراف معیار نمرات اختلال شخصیت مرزی (SD=1.1, M=5.5)، میانگین و انحراف معیار نمرات سبک هویت از نوع اطلاعاتی (SD=5.46, M=39.33)، سبک هویت از نوع هنجاری (SD=3.99, M=32.48)، سبک هویت از نوع سردرگمی یا اجتنابی (SD=1.9, M=10.48)، سبک هویت از نوع تعهد (SD=5.94, M=35.95)، سبک دلبستگی از نوع ناایمن اجتنابی (SD=0.9, M=1.98)، سبک دلبستگی از نوع ناایمن (SD=0.8, M=1.70)، سبک دلبستگی از نوع ایمن (SD=1.65, M=3.98) به دست آمد.

جدول شماره ۱. ضرایب همبستگی ساده اختلال شخصیت مرزی با انواع سبک هویت و سبک دلبستگی دانش آموزان

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
اختلال شخصیت مرزی	۱							
سبک هویت اطلاعاتی	۰/۰۳۶	۱						
سبک هویت هنجاری	-۰/۲۳۳**	۰/۵۰۵**	۱					
سبک هویت سردرگمی	۰/۱۹۷**	-۰/۱۱۸	-۰/۰۷۷	۱				
سبک هویت تعهد	-۰/۳۰۲**	۰/۴۰۶**	-۰/۴۴۰**	-۰/۳۲۰**	۱			
سبک دلبستگی ایمن	۰/۰۳۴	۰/۰۸۸	-۰/۰۳۶	-۰/۰۰۵	۰/۱۱۹	۱		
سبک دلبستگی نایمن	۰/۲۵۷**	۰/۱۳۲	-۰/۱۶۴*	-۰/۲۲۳**	۰/۱۳۱	-۰/۰۴۷	۱	
سبک دلبستگی نایمن اجتنابی	۰/۳۰۳**	-۰/۰۴۴	-۰/۰۰۴	-۰/۲۱۴**	-۰/۱۸۴**	-۰/۰۳۸	۰/۲۴۶**	۱

* $P < 0.05$ ، ** $P < 0.01$ (آزمون دو دامنه)

وارد تحلیل شده و هر متغیر بر اساس توان پیش بینی خود، ارزیابی می شود. برای اطمینان از عدم تخطی از مفروضه های نرمال بودن، خطی بودن، هم خطی و یکسانی پراکندگی، از تحلیل مقدماتی استفاده شد. مقادیر گزارش شده برای Tolerance و VIF در جدول شماره ۲ حاکی از آن است که مفروضه هم خطی تخطی نشده است. چون که ارزش Tolerance تمام متغیرهای بیشتر از ۰/۱ و ارزش VIF متغیرها کمتر از ۱۰ می باشد. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه استاندارد نشان داد که متغیرهای سبک هویت تعهد، سبک هویت هنجاری و سردرگمی در دانش آموزان قوی ترین متغیرها برای پیش بینی اختلال شخصیت مرزی می باشند. ($R^2=0.114$, $R^2=0.132$ ، $R=0.363$ تعدیل شده؛ $F=7.346$ ، $P<0.000$) جدول شماره ۲ ضرایب استاندارد و غیر استاندارد بتا را برای متغیرهای معنی دار در پیش بینی اختلال شخصیت مرزی نشان می دهد.

نتایج ارائه شده در جدول شماره ۱ نشان می دهد بین اختلال شخصیت مرزی با سبک هویت هنجاری ($r=-0.234$)، سبک هویت تعهد ($r=-0.302$) همبستگی منفی و با سبک هویت سردرگمی ($r=0.197$)، سبک دلبستگی نایمن ($r=0.257$) و سبک دلبستگی نایمن اجتنابی ($r=0.303$) همبستگی مثبت و معنی داری وجود دارد. ($P<0.01$) به عبارت دیگر با افزایش اختلال شخصیت مرزی در دانش آموزان، میزان سبک هویت سردرگمی، سبک دلبستگی نایمن و نایمن اجتنابی نیز افزایش می یابد اما میزان سبک هویت هنجاری و سبک هویت تعهد در دانش آموزان کاهش می یابد. برای تعیین سهم هر یک از سبک های هویت (تعهد، هنجاری، سردرگمی و اطلاعاتی) در پیش بینی اختلال شخصیت مرزی از تحلیل رگرسیون چندگانه هم زمان یا استاندارد استفاده شد. در این رگرسیون همه متغیرهای پیش بین به طور هم زمان

جدول شماره ۲. ضریب رگرسیون چندگانه استاندارد برای پیش بینی متغیر اختلال شخصیت مرزی با توجه به متغیرهای سبک هویت تعهد، هنجاری، سردرگمی و اطلاعاتی

Tolerance	VIF	سطح معنی داری	t	ضرایب استاندارد		سبک هویت تعهد
				خطای استاندارد	B	
۰/۶۲۲	۱/۶۰	۰/۰۰۹	-۲/۶۳۹	۰/۲۲۴	۰/۰۵۵	-
۰/۶۶۲	۱/۵۰	۰/۰۱۲	-۲/۵۳۴	۰/۲۰۹	۰/۰۸۰	-
۰/۸۰۳	۱/۲۴	۰/۰۵	۱/۹۹	۰/۱۷۱	۰/۰۵۶	سبک هویت سردرگمی
۰/۶۷۲	۱/۴۹	۰/۰۷۶	۱/۷۸۴	۰/۱۴۶	۰/۰۵۸	سبک هویت اطلاعاتی

تخطی نشده است. چون که ارزش Tolerance تمام متغیرها بیشتر از ۰/۱ و ارزش VIF متغیرها کمتر از ۱۰ می باشد. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه استاندارد برای پیش بینی اختلال شخصیت مرزی نیز نشان داد که سبک های دلبستگی ناایمن و ناایمن اجتنابی در دانش آموزان قوی ترین متغیرها برای پیش بینی اختلال شخصیت مرزی می باشند. ($R^2=0.114$, $F=9.568$, $R=0.357$, $R^2=0.128$ ، تعدیل شده؛ $P<0.000$) جدول شماره ۳ ضرایب استاندارد و غیر استاندارد بتا را برای متغیرهای معنی دار در پیش بینی اختلال شخصیت مرزی نشان می دهد.

برای تعیین سهم هر یک از سبک های دلبستگی (ایمن، ناایمن و ناایمن اجتنابی) در پیش بینی اختلال شخصیت مرزی از تحلیل رگرسیون چندگانه هم زمان یا استاندارد استفاده شد. در این رگرسیون همه متغیرهای پیش بین به طور هم زمان وارد تحلیل شده و هر متغیر بر اساس توان پیش بینی خود ارزیابی می شود. برای اطمینان از عدم تخطی از مفروضه های نرمال بودن، خطی بودن، هم خطی و یکسانی پراکندگی، از تحلیل مقدماتی استفاده شد. مقادیر گزارش شده برای Tolerance و VIF در جدول شماره ۳ حاکی از آن است که از مفروضه هم خطی

جدول شماره ۳. ضریب رگرسیون چندگانه استاندارد برای پیش بینی متغیر اختلال شخصیت مرزی با توجه متغیرهای سبک دلبستگی ایمن، ناایمن و ناایمن اجتنابی

Tolerance	VIF	سطح معنی داری	t	ضرایب استاندارد		سبک دلبستگی ایمن
				خطای استاندارد	B	
۰/۹۹۵	۱/۰	۰/۷۲۶	-۰/۳۵۱	۰/۱۵۸	-۰/۰۵۵	سبک دلبستگی ناایمن
۰/۹۳۶	۱/۰	۰/۰۰۵	۲/۸۴۱	۰/۱۴۱	۰/۴۰۰	سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی
۰/۹۳۶	۱/۰	۰/۰۰۰	۳/۶۸۱	۰/۱۳۶	۰/۵۰۲	

که بین متغیر اختلال شخصیت مرزی با سبک دلبستگی ناایمن و ناایمن اجتنابی رابطه مثبت وجود دارد اما رابطه سبک دلبستگی ایمن با اختلال شخصیت مرزی معنی دار نمی باشد. نتایج به دست آمده با نتایج

بحث و نتیجه گیری

فرضیه اول مطالعه پیش بینی می کرد که بین سبک های دلبستگی با اختلال شخصیت مرزی دانش آموزان رابطه وجود دارد. نتایج به دست آمده نشان داد

اختلال شخصیت مرزی در افراد دارای سبک هویت اجتنابی بیشتر از سایر گروه‌ها می‌باشد، (۲۲). هم‌چنین مطالعه کرین برک (۲۰۰۶) نشان داد که یکی از ویژگی‌های افراد دارای سبک هویت اجتنابی، صفات مرزی می‌باشد، (۲۳)، که با نتایج مطالعه حاضر هم‌خوانی دارند.

بر اساس یافته‌های این مطالعه می‌توان نتیجه‌گیری کرد که سبک غالب از نظر هویت در افراد دارای صفات مرزی بالا، سبک هویت اجتنابی و سردرگمی است. چون پردازش اطلاعات مربوط به خود در افراد مرزی بیشتر تحت تاثیر رفتارهای تکانشی، مقابله‌ای و مکان کنترل خارجی قرار دارد و این افراد در ارزیابی اطلاعات مربوط به خود مشکل دارند. هم‌چنین نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه استاندارد نشان داد که سبک هویت تعهد، سبک هویت هنجاری و سردرگمی قوی‌ترین متغیرها برای پیش‌بینی اختلال شخصیت مرزی در دانش‌آموزان می‌باشند.

پژوهش حاضر دارای محدودیت‌هایی نیز می‌باشد. اول این که پژوهش حاضر از نوع پژوهش‌های همبستگی می‌باشد و نمی‌توان گفت که سبک‌های هویت و دلبستگی علت اصلی اختلال شخصیت مرزی می‌باشد. بنا بر این در تحقیقات بعدی لازم هست اثرات سایر ویژگی‌های روان‌شناختی (سبک‌های تنظیم‌شناختی هیجان، تکانشگری و...) روی اختلال شخصیت مرزی بررسی و مطالعه شود. دوم این که در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه استفاده شده است. از این رو با توجه به این که پرسش‌نامه‌ها جنبه خودسنجی داشته‌اند ممکن است در پاسخ‌ها سوگیری وجود داشته باشد. بنا بر این پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی از روش مصاحبه هم برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شود. علی‌الخصوص در جمع‌آوری اطلاعات متغیر اختلال شخصیت مرزی، استفاده از روش مصاحبه ضروری می‌باشد.

سپاسگزاری

این تحقیق با استفاده از اعتبارات دانشگاه پیام نور استان آذربایجان شرقی انجام شده است. بدین وسیله صمیمانه از تمام کسانی که ما را به نحوی در انجام این پژوهش یاری نموده‌اند سپاسگزاری می‌نمائیم.

مطالعات، (۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴)، که ارتباط معنادار بین سبک دلبستگی ناایمن دوسوگرا و سازمان نیافته را با ویژگی‌های اختلال شخصیتی مرزی در آزمودنی‌های غیر بالینی تأیید می‌کرد هم‌خوانی دارد. اما نتایج به دست آمده در مطالعه نیکل و همکاران در سال ۲۰۰۲ و میز در سال ۲۰۰۲ رابطه معناداری بین سبک دلبستگی ناایمن اجتنابی با ویژگی‌های اختلال شخصیت مرزی نشان نداد که با نتایج مطالعه حاضر هم‌خوانی ندارد، (۱۵،۱۶). در مجموع، نتایج به دست آمده هماهنگ با کار سیدی و شاور به نقل از لین زین و همکاران (۲۰۰۵) بیانگر این است که سبک دلبستگی ناایمن با اشکال مختلف آسیب روانی رابطه دارد و هم‌چنین افراد دلبسته ناایمن در معرض خطر بیشتری جهت ابتلا به انواع مختلف آسیب‌های روانی مثل اختلال شخصیت مرزی قرار دارند، (۳۲). به عبارت دیگر، نتایج به دست آمده با این ایده که سبک دلبستگی ناایمن نقش مهمی در این اختلال دارند همسو است (DSM-IV). به علاوه، نتایج نشان می‌دهد که تجربیات بین فردی اولیه نقش مهمی در کارکرد شخصیتی و بین فردی بعدی افراد در زندگی‌شان دارد. این عامل می‌تواند خود را به صورت یک الگوی فراگیر از کاستی‌های اجتماعی و بین فردی نشان دهد. الگویی که علاوه بر تحریف‌های شناختی یا ادراکی و رفتارهای تکانشی و ظرفیت اندک در برقراری روابط صمیمانه همراه است، (۳۳). هم‌چنین نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه استاندارد نشان داد که متغیرهای سبک دلبستگی ناایمن و ناایمن اجتنابی در دانش‌آموزان قوی‌ترین متغیرها برای پیش‌بینی اختلال شخصیت مرزی می‌باشند.

فرضیه دوم مطالعه پیش‌بینی می‌کرد که بین سبک‌های هویت با اختلال شخصیت مرزی دانش‌آموزان رابطه وجود دارد. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که بین اختلال شخصیت مرزی با سبک هویت هنجاری و سبک هویت تعهد همبستگی منفی و با سبک هویت سردرگمی ارتباط مثبت و معنی‌دار وجود دارد. اما رابطه اختلال شخصیت مرزی با سبک هویت اطلاعاتی در سطح پنج صدم معنی‌دار به دست نیامد. پژوهش جورجینسن در سال ۲۰۰۹ نشان داد که علایم

References

- 1-Mashhadi A, Soltani Shurbakhorloo E, Razmjooei R. [On the relationship between emotional intelligence and symptoms of borderline personality disorder]. *J Fundamen Ment Health* 2010;12:390-9.(Persian)
- 2-American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental disorders. 4th ed. Washington DC; 2000.P.706-10.
- 3-Bowlby J. Attachment and Loss. London:Hogarth; 1969.
- 4-Saydmohammadi Y. [Developmental psychology: From conception to childhood]. Tehran: Arasbaran Publication; 2004.(Persian)
- 5-Engels RE, Finkenauer C, Dekovic M. Parental attachment and adolescent emotional adjustment the associations with social skills and relational competence. *J Counsel Psychol* 2001;48:428-39.
- 6-Ciechanowski P, Sullivan M, Jensen M, Romano J, Summers H. The relationship of attachment style to depression catastrophizing and health care utilization in patients with chronic pain. *J Counsel Psychol* 2003; 104:627-37.
- 7-Bashart M, Sarifi M, Iravani M. Attachment Styles and Coping with Stress. *J Iran Psychol* 2002;19:33-45.(Persian)
- 8-Nickell AD, Waudby CJ, Trull TJ, Sanislow CA, Grilo CM, Morey LC. Attachment, parental bonding Bender, D. S., Skodol, A. E., Gunderson and borderline personality disorder son, J. G., et al. (2002). Confirmatory features in young adults. *J Factor Anal* 2002;16:148-59.
- 9-Aaronson CJ, Bender DS, Skodol AE, Gunderson JG. Comparison of attachment styles in borderline personality disorder and obsessive-compulsive personality disorder. *Psychiatric* 2006;77:69-80.
- 10-Scott L, Levy K, Pincus A. Adult attachment, personality traits and borderline personality disorder features in young adults. *J Personal Disord* 2009;23:258-80.
- 11-Meyer B, Pilkonis PA, Beevers CG. What's in a (neutral) face? Personality disorders, attachment styles and the appraisal of ambiguous social cues. *J Personal Disord* 2004;18:320-36.
- 12-Stern BL. The clinical utility of adult attachment models in predicting interpersonal adjustment. *Am Psychol J* 1998;38:697-101.
- 13-Levy KN, Meehan KB, Weber M, Reynoso J, Clarkin JF. Attachment and borderline personality disorder: Implications for psychotherapy. *Psychopatholog* 2005;38: 64-74.
- 14-Meyer B, Pilkonis PA, Proietti JM, Heape CL, Egan M. Attachment styles and personality disorders as predictors of symptom course. *J Personal Disord* 2001; 15:371-89.
- 15-Nickell AD, Waudby CJ, Trull TJ. Attachment, parental bonding and borderline personality disorder features in young adults. *J Personal Disord* 2002;16:148-59.
- 16-Meyer B, Pilkonis PA, Proietti JM, Heape CL, Egan M. Attachment styles and personality disorders as predictors of symptom course. *J Personal Disord* 2001;15:371-89.
- 17-Eurelings-Bontekoe EM, Verschuur MJ, Schreuder B. Personality, temperament, and attachment style among offspring of WWII victims: An integration of descriptive and structural features of personality. *Traumatology* 2003;9:106-22.
- 18-White J M, Wampler RS, Win KI. The identity style Inventory: A revision with a sixth grade reading level (ISI-6G). *J Adolesc Res* 1998;13:223-42.
- 19-Samani S, Foladchang M. *J Adolesc Res* 2006;13:87-91.
- 20-Oskian P, Changizi F. Study relationship between differentiation of self and identity style with Students in Tehran. *J Ment Health* 2010;42:89-91.(Persian)
- 21-Berzonskey MD, Kuk L. Identity style, psychosocial maturity, and academic performance. *Personal Individ Difference* 2005;39:235-47.
- 22-Jørgensen C. Identity style in patients with borderline personality disorder and normal controls. *J Personal Disord* 2009; 23:101-12.
- 23-Kernberg OF. Identity: Recent findings and clinical implications. *Psycho Analyt* 2006;69:969-1004.
- 24-Ghaffari Nejad A, Kheradmand A, Toofani K. Identity Disturbance and Substance-Dependence in Patients with Borderline Personality Disorder. *J Addict Health* 2010;2:35-40.

- 25-Claridge GS, Broks P. Schizotypy and hemisphere function: Theoretical considerations and the measurement of schizotypy. *Personal Individ Difference* 1984;5:633-48.
- 26-Rawlings D, Claridge G, Freeman JL. Principal components analysis of the Schizotypal Personality Scale (STA) and the Borderline Personality Scale (STB). *Personal Individ Difference* 2001;31:409-19.
- 27-Mohammadzadeh A, Goodarzi MA, Taghavi MR, Mollazadeh M. [The study of factor structure, validity, reliability and standardization of borderline personality scale (STB) in students of Shiraz University]. *J Fundament Ment Health* 2006;27-28:75-89.(Persian)
- 28-Pakdaman S. [Evaluate the relationship between attachment styles and adolescents seeking community]. Tehran: University of Tehran; 2001.(Persian)
- 29-Berzonsky MD. Identity style: Conceptualization and measurement. *J Adolesc Res* 1989;4:267-81.
- 30-Farsi NM, Hehajy E, Asagary A. Identity Style & progressive education. *J Psychol* 2007;4:21-4.
- 31-Berzonsky MD. Identity style and coping strategies. *J Personal* 1992;60:771-8.
- 32-Lenzenweger MF, Clarkin JF. Major theories of personality disorder. 2th ed. New York: Guilford Press; 2005.
- 33-Barlow DH, Durand VM. *Abnormal psychology: an integrative approach*. 3th ed. New York:Wadsworth/Thomson Learning; 2002.

Investigating The Relation of Attachment and Identity Styles With Borderline Personality Disorder Among High School Students

Ghaffari M^{1*}, Rezaei A¹

(Received: 18 Feb .2012

Accepted:10 Oct . 2012)

Abstract

Introduction: Borderline personality disorder is affected by the dimensions of personality and cognition. The research sought to study the relationship of attachment and identity styles with borderline personality disorder among high school students.

Materials & Methods: Statistical sample of this study included 200 high school students of East Azerbaijan during the academic years, 2010-2011, that were selected through the predetermined table of World Health Organization. Sampling method of this study was a clustering method. Claridge and Broks borderline personality questionnaire, Collins and Reed adult attachment questionnaire, and Berzonsky identity style test were used for data collection. The data was analyzed by Pearson correlation coefficient test and multiple regression analysis.

Findings: The findings showed that borderline personality disorder had a negative correlation with normative identity style ($r=-0.234$) and commitment identity style

($r=-0.302$) and had a positive and significant correlation with confusion identity style ($r=0.197$), insecure attachment style ($r=0.257$) and avoidant insecure attachment ($r=0.303$) ($P<0.05$). The results of standard multi-variate regression analysis showed that commitment identity, normative identity, confusion identity style, insecure attachment and avoidant insecure attachment style were the strongest variables for predicting borderline personality disorder in the students.

Discussion & Conclusion: According to the findings of this study, borderline personality disorder is maladaptive and enduring pattern of inner experience and external behavior that goes back to youth and adolescents that has a direct relation with insecure attachment style, avoidant insecure attachment style and confusion identity style.

Keywords: Attachment style, identity style, borderline personality disorder

1. Dept of Psychology, University of Pyam-e-Noor, Tehran, Iran
*(corresponding author)